

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

Ve KAMER

A R R E S T

**nr. 245.184 van 16 juli 2019
in de zaak A. 226.844/V-1981.**

In zake: Patrick VAN DER STRATEN
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Ann Coolsaet
kantoor houdend te 2018 Antwerpen
Arthur Goemaerelei 69
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen:

de BELGISCHE STAAT, vertegenwoordigd door de minister
van Justitie
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Emmanuel Jacubowitz en Anthony Poppe
kantoor houdend te 1160 Brussel
Tedescolaan 7
bij wie woonplaats wordt gekozen

Tussenkommende partijen:

1. de ORDE VAN VLAAMSE BALIES
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Frank Judo, Tim Souverijns en Nicolas Goethals
kantoor houdend te 1000 Brussel
Keizerslaan 3
bij wie woonplaats wordt gekozen
2. de ORDRE DES BARREAUX FRANCOPHONES ET
GERMANOPHONE DE BELGIQUE
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten François Tulkens en Nicolas Goethals
kantoor houdend te 1000 Brussel
Keizerslaan 3
bij wie woonplaats wordt gekozen
3. de GEGEVENSBECHERMINGS-AUTORITEIT
woonplaats kiezend te 1000 Brussel
Drukpersstraat 35

I. Voorwerp van de vordering

1. De vordering, ingesteld op 3 december 2018, strekt tot de schorsing van de tenuitvoerlegging van het koninklijk besluit van 9 oktober 2018 ‘tot wijziging van het koninklijk besluit van 16 juni 2016 houdende de elektronische communicatie overeenkomstig artikel 32ter van het Gerechtelijk Wetboek’ (BS 16 oktober 2018) en van het ministerieel besluit van 9 oktober 2018 ‘tot wijziging van het ministerieel besluit van 20 juni 2016 tot bepaling van de inwerkingstelling van het *e-Box* netwerk en het *e-Deposit* systeem, zoals bedoeld in artikel 10 van het koninklijk besluit van 16 juni 2016 houdende de elektronische communicatie overeenkomstig artikel 32ter van het Gerechtelijk Wetboek’ (BS 16 oktober).

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een nota ingediend.

Met verzoekschriften van 2, 3 en 17 januari 2019 hebben de Orde van Vlaamse Balies, de Ordre des Barreaux Francophones et Germanophone de Belgique en de Gegevensbeschermingsautoriteit gevraagd om in het administratief kort geding te mogen tussenkomen.

Eerste auditeur Inge Vos heeft een verslag opgesteld.

Met toepassing van artikel 90, § 1, vierde lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, is de zaak verwezen naar een kamer met drie leden.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 4 juni 2019.

Kamervoorzitter Geert Van Haegendoren heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Ann Coolsaet, die verschijnt voor de verzoekende partij, advocaten Emmanuel Jacobowitz en Daisy Daniels, die verschijnen voor de verwerende partij, advocaten Frank Judo en Nicolas Goethals, die verschijnen voor de eerste tussenkomende partij en advocaten François Tulkens en Nicolas Goethals, die verschijnen voor de tweede tussenkomende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur Inge Vos heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Achtergrond

3. De bestreden besluiten geven uitvoering aan de mogelijkheid als bedoeld in artikel 32*ter* van het Gerechtelijk Wetboek, om de daarin opgesomde communicaties te laten gebeuren “door middel van het informaticasysteem van Justitie dat door de Koning wordt aangewezen”.

Bij koninklijk besluit van 16 juni 2016 ‘houdende de elektronische communicatie overeenkomstig artikel 32*ter* van het Gerechtelijk Wetboek’ wordt het *e-Box* netwerk aangewezen “voor de kennisgevingen of mededelingen en de neerleggingen”, met uitzondering van de “neerlegging van conclusies en stukken”, waarvoor het *e-Deposit* systeem aangewezen wordt.

Het thans bestreden koninklijk besluit van 9 oktober 2018 beoogt, naar wat te lezen is in het verslag aan de Koning, “om een informaticatoepassing op te leggen, specif[i]ek voor advocaten, in de mate dat die meer waarborgen en functies biedt die noodzakelijk zijn voor hun beroepsuitoefening”. Daartoe wordt onder meer artikel 10 van het koninklijk besluit van 16 juni 2016 aangevuld met de volgende paragraaf:

“§ 2. Om de in de artikelen 3, derde lid en 7, derde lid beoogde doelstellingen, en in het bijzonder de controle van de hoedanigheid, te bereiken, kan de Minister van Justitie opleggen dat de toegang tot de in artikel 1 voorziene informaticasystemen, voor alle communicatie van en naar de in de eerste paragraaf van artikel 32ter van het Gerechtelijk Wetboek bedoelde personen geschiedt via de informaticasystemen die door de beroepsorganisaties of de door hen aangestelden beheerd worden.”

Uit het verslag aan de Koning blijkt nog de doelstelling om het toegangsbeheer voor de neerlegging van stukken in e-Deposit door advocaten toe te vertrouwen aan het DPA-deposit systeem, gezamenlijk beheerd door de Orde van Vlaamse Balies (OVb) en de *Ordre des Barreaux Francophones et Germanophone* (OBFG). Dit besluit beoogt DPA-deposit aan te wijzen als de enige communicatie-interface voor advocaten met e-Deposit en e-Box.

Dat is dan ook wat de minister verwezenlijkt bij het bestreden ministerieel besluit van 9 oktober 2018.

IV. Tussenkoms

4. Gelet op de taak die bij de bestreden besluiten is opgedragen aan de OVb en aan de OBFG, hebben zij bij de uitkomst van de vordering belangen te verdedigen door middel van een tussenkoms in de zaak.

4.1. Overeenkomstig artikel 10, § 2, 3°, van het koninklijk besluit van 5 december 1991 ‘tot bepaling van de rechtspleging in kort geding voor de Raad van State’ dient het verzoekschrift tot tussenkoms inzake de vordering tot

schorsing een uiteenzetting te bevatten van het belang van de verzoeker tot tussenkomst alsook de uiteenzetting van zijn argumenten.

4.2. Het verzoekschrift tot tussenkomst van de Gegevensbeschermingsautoriteit bevat geen uiteenzetting van haar argumenten.

Haar verzoek tot tussenkomst in het kader van de kortgedingprocedure is bijgevolg niet ontvankelijk.

V. Ontvankelijkheid van het beroep

5. Vooralsnog bestaat er geen noodzaak om over de door de verwerende partij opgeworpen en door de OVB en de OBFG bijgevallen ontvankelijkheidsexceptie uitspraak te doen. Een onderzoek van en een uitspraak over die exceptie zouden alleen nodig zijn indien zou komen vast te staan dat de grondvoorwaarden voor het toewijzen van de vordering tot schorsing vervuld zijn, wat, zoals hierna zal blijken, niet het geval is.

VI. Spoedeisendheid

6. Krachtens artikel 17, § 1, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State kan de schorsing van de tenuitvoerlegging slechts worden bevolen onder de dubbele voorwaarde dat de zaak te spoedeisend is voor een behandeling ervan in een beroep tot nietigverklaring en indien minstens één ernstig middel wordt aangevoerd dat de nietigverklaring van de akte of het reglement *prima facie* kan verantwoorden.

7. Om van de spoedeisendheid van zijn zaak te overtuigen, geeft verzoeker in het inleidend verzoekschrift de volgende uiteenzetting:

“Verzoekende partij wordt verplicht om gebruik te maken van een digitaal platform waarop gegevens van zijn cliënten en hemzelf zullen worden

bewaard. Zelfs indien verzoekende partij de opslag van deze gegevens zou trachten te omzeilen door zich niet akkoord te verklaren met de DPA-voorwaarden en al zijn conclusies zou neerleggen per post of door afgifte ter griffie, zullen tegenstrevers van verzoekende partij in navolging van de bestreden besluiten gebruik maken van het verplicht digitaal systeem waarbij DPA in de DPA-Box stukken, conclusies en dossiergegevens zal bewaren die gegevens van verzoekende partij en zijn cliënten bevatten. De tegenstrevers van verzoekende partij zullen de rolnummers, de gegevens van zijn cliënten, de aanduiding van wie verzoekende partijen in welke zaak vertegenwoordigt én hun conclusies en stukken met veel meer vertrouwelijke gegevens van de cliënten én van verzoekende partij overmaken aan DPA. (zie stuk 10) Deze dossiersgegevens, conclusies én stukken worden centraal bewaard door DPA/ Diplad. Daarnaast worden deze gegevens gekopieerd in back-ups van DPA/ Dilpad.

In die omstandigheden is er sprake van een onherstelbaar nadeel in de vorm van onwettige opslag en verspreiding van vertrouwelijke, privé/ondernemings-gegevens van verzoekende partij zelf (in welke zaak treedt hij op, wie vertegenwoordigt hij in rechten, wie zijn zijn cliënten, tegen wie heeft verzoekende partij rechtsvordering ingesteld etc.). Dit nadeel is onherstelbaar, eens de gegevens overgedragen zijn, is er geen enkele garantie meer dat deze gegevens ooit nog definitief kunnen worden verwijderd, dat niemand er kennis van heeft genomen of kan nemen, ook niet in de vorm van meta-data en deze gegevens niet verder zullen worden bewaard, gekopieerd, opgeslagen in back-ups etc. Hoe langer de bestreden besluiten in werking zijn hoe groter het nadeel, want hoe meer gegevens van verzoekende partij zullen worden gedeeld met DPA. De normale duurtijd van een gewone vernietigingsprocedure kan in die omstandigheden dan ook niet worden afgewacht.”

8. Zoals verzoeker zélf aangeeft, beschikt hij nog over de vrijheid om géén gebruik te maken van het digitale platform. Hij wordt dus geenszins verplicht om ervan gebruik te maken; in zoverre mist zijn uiteenzetting feitelijke grondslag.

Voorts gaat verzoeker in zijn hiervóór aangehaalde uiteenzetting eraan voorbij dat het bestreden ministerieel besluit voorschrijft dat de neerleggingen via het DPA systeem kunnen plaatsvinden, “op voorwaarde dat dit geen aanleiding geeft tot de bewaring en raadpleging van de documenten in het DPA systeem”.

Dat vertrouwelijke gegevens van hemzelf of van zijn cliënten wederrechtelijk verspreid kunnen worden noemt de verwerende partij in haar nota “loutere veronderstellingen”. Alleszins, zo bedenkt de Raad van State, toont verzoeker niet aan hoe het gebruik door zijn tegenstrevers van het nieuwe DPA-systeem leidt tot grotere risico’s op verspreiding, *hacking* of bewaring van gevoelige informatie dan de tot hiertoe door hen gebruikte digitale kanalen voor de wisseling van stukken, zoals e-mail.

Maar zelfs als, ten slotte, verzoeker geacht zou worden dit te hebben aangetoond, dan laat hij na met de vereiste precisie en *in concreto* aan de rechter de gegevens aan te reiken die deze in staat stelt te beoordelen welke persoonlijke schade verzoeker daarvan ondervindt (of minstens dreigt te ondervinden) en waarom hij dat nadeel niet moet kunnen dragen gedurende de gewone behandelingstermijn van de zaak. Een eventuele onwettigheid kan in beginsel geen spoedeisendheid schragen; het betreft immers twee onderscheiden schorsingsvoorwaarden.

9. De karige en niet-toereikende uiteenzetting uit het verzoekschrift kan verzoeker niet met een mondelinge aanvulling op de terechtzitting goedmaken, aangezien alleen de in het verzoekschrift aangebrachte gegevens de overige partijen toelaten zich daartegen op de geëigende wijze – in hun geschreven procedurestukken – te verweren en het voorwerp kunnen uitmaken van het onderzoek door het auditoraat.

10. Niet is aangetoond dat verzoeker enige uitzonderlijke schade of nadeel ondervindt dat een schorsingsarrest momenteel moet verhelpen, om reden dat hij het niet moet kunnen verdragen voor de tijd nodig om tot een uitspraak te komen volgens het normale verloop van de annulatieprocedure.

11. De spoedeisendheid is niet aangetoond.

BESLISSING

1. De verzoeken van de Orde van Vlaamse Balies en de Ordre des Barreaux Francophones et Germanophone de Belgique tot tussenkomst worden ingewilligd.

Het verzoek van de Gegevensbeschermingsautoriteit tot tussenkomst wordt afgewezen.

2. De Raad van State verwerpt de vordering.

3. De Gegevensbeschermingsautoriteit wordt verwezen in de kosten van haar tussenkomst, begroot op 150 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 16 juli 2019, door de Raad van State, Ve kamer, samengesteld uit:

Geert Van Haegendoren,	kamervoorzitter,
Jan Clement,	staatsraad,
Luc Cambier,	staatsraad,
bijgestaan door	
Frank Bontinck	griffier.

De griffier

De voorzitter

Frank Bontinck

Geert Van Haegendoren